

Nyheter från Radiomuseet

Nr 101, 1 juni 2017

Sveriges Telehistoriska Samlarförening

Denna förening bildades 1995 och har f.n. cirka 130 medlemmar. STSF bedriver en verkligt intressant verksamhet för närvarande genom att arbeta med att dokumentera svenska telefoner.

STSF hade ursprungligen publicerat den fina artikel av Seke Karlsson med titeln **Renovering av Bakelit** som vi återgav i NfR nr 100.

Föreningen håller sina årsmöten på olika ställen. I maj 1998 förlade man det till Radiomuseet i Göteborg där deltagarna fick en uppskattad rundvisning av Åke Kjellin.

Adressen till deras hemsida, som är väl värd ett besök, är:

www.stsf.org

Lars Lindskog
lars@lalind.se

Telefonsamlingen på Radiomuseet

Denna hylla på Radiomuseet är fylld med äldre telefoner som borde registreras, fotograferas och märkas upp. Det handlar om apparater från olika tidsperioder som museet erhållit under åren som gått.

Vi söker någon person med intresse för äldre telefoner som skulle kunna hjälpa Radiomuseet att göra en trevlig utställning av detta.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

Hur vårdar man radioapparater i trälådor?

Jag har en undran över om någon har intresserat sig för frågan om förvaring av äldre apparater? Jag tänker då främst på radiomottagare i lackat träslag. Min fråga är om någon har kunskap över hur äldre klarlacker och träslag egentligen påverkas av omgivningens temperatur och fuktighet? Att solljus kan bleka och få lacker att krackelera vet man ju, men hur fungerar det för övrigt. Hur kan man renovera trätytor som skadats?

Boris Petersson, Växjö
boerpet@hotmail.com

Teracom driver våra sändarnät

På Teracom's hemsida finner man följande information:

Teracom Group är en statligt ägd koncern som äger och driver marknäten för radio och tv i Sverige och Danmark. Teracom Group erbjuder även robusta och säkra kommunikationstjänster till både privata och offentliga aktörer i Sverige och Danmark. I dagens digitala värld är dessa tjänster helt avgörande för ett hållbart och tryggt samhälle. Fler och fler viktiga samhällstjänster blir digitala och ett fungerande kommunikationsnät kan bli en fråga om liv eller död.

Ett exempel på hur Teracom arbetar kan man ta del av via redovisningen av insatserna i samband med mastraset i Borås som skedde i maj 2016 och som presenteras via länken nedan. Man var snabbt igång med sändningarna igen men vem som utförde sabotaget har inte klarlagts.

<https://www.teracom.se/om-teracom/sakra-nat/>

Det framkommer även av Teracom's hemsida att man arbetar för att DAB+ skall införas i såväl Sverige som i Danmark.

Hur är då DAB-läget i de nordiska länderna?

NORGE har kommit längst. Där har man redan börjad släcka FM-nätet i vissa distrikt. Man ersätter detta med ett DAB+ nät. Lyssnarantalet har halverats inom vissa områden där FM-nätet släckts ner. De som vill följa med på vad som händer i Norge kan söka information på: www.radionytt.no

DANMARK har ett utbyggt DAB-nät som skall vara omställt till DAB+ den 1 oktober 2017. Inget beslut är fattat om att FM-nätet skall släckas ned eller när detta skall ske. Man har pratat om ett par års tid. Danmarks Radio, DR, gör precis som NRK en intensiv propaganda på sin hemsida för att få folk att skaffa DAB+ mottagare, Enbart Danmarks Radios 27 program sänds idag ut via DAB-nätet som inga kommersiella kanaler har tillgång till.

SVERIGE Har haft ett utbyggt DAB-nät som idag krympts ned. Sändningar av DAB sker idag enbart via sändarna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå. Enbart program från Sveriges radio sänds ut via DAB-nätet. Det gäller 7 kanaler. Regeringen har beslutat att FM-nätet skall avvecklas 2022.

FINLAND beslöt att inte satsa på DAB-radio år 2005. YLE har i stället vissa radiokanaler i det digitala TV-nätet. Inga beslut har fattats om vare sig DAB-utbyggnad eller om nedsläckning av landets FM-nät.

Teracom framhåller att:

99,8 % av hushållen i Sverige och Danmark som nås av Teracom Groups rikstäckande marknät

Red. Undrar bara hur den siffran ser ut för radiodistributionen, om man släcker ned FM-näten i våra båda länder?

Lars Lindskog

lars@lalind.se

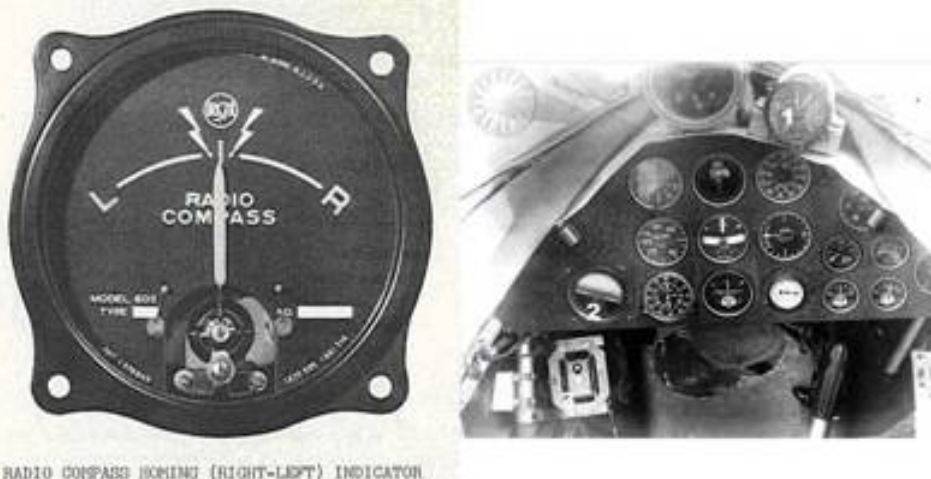
Den första "blindflyglandningen" med hjälp av radiofyrrar

Den 24 September 1929 utfördes den första instrumentlandningen utan marksikt vid Mitchel Field, Garden City, NY med en Consolidated NY-2 dubbeldäckare flygplan med Lt. James Doolittle som förare. Doolittle startade och landade helt utan sikt under en kompakt huv. En säkerhetsförare fanns i den främre sittbrunnen.

Radioutrustningen bestod på marken av en oriktad radiofyr typ NDB samt en markersändare som sänder rakt upp i ett begränsat område för att ge information till föraren att han passerade in på fältet vid landningen.

Riktningvisaren i flygplanet var av typ Homer bestående av en visare som indikerar om radiofyren finns rakt fram eller åt vänster eller höger.

För att föraren skall kunna komma in på rätt kurs mot fältet fanns även gyroinstrument som kursgyro och svängindikator och givetvis höjdmätare fartmätare samt magnetkompass.

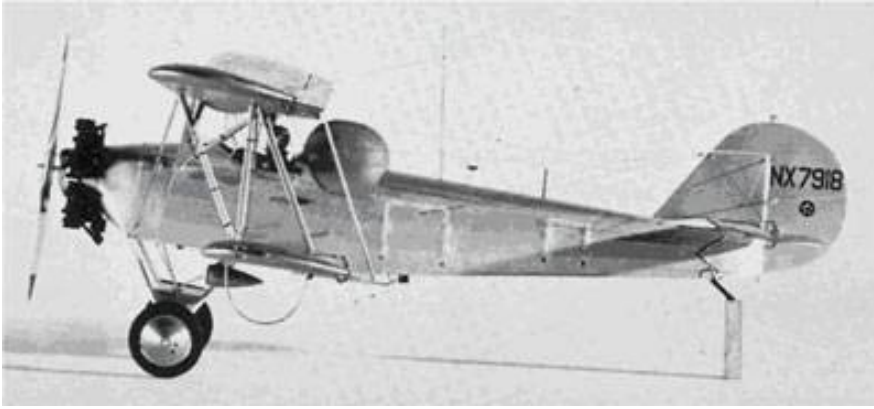

RADIO COMPASS HOMING (RIGHT-LEFT) INDICATOR

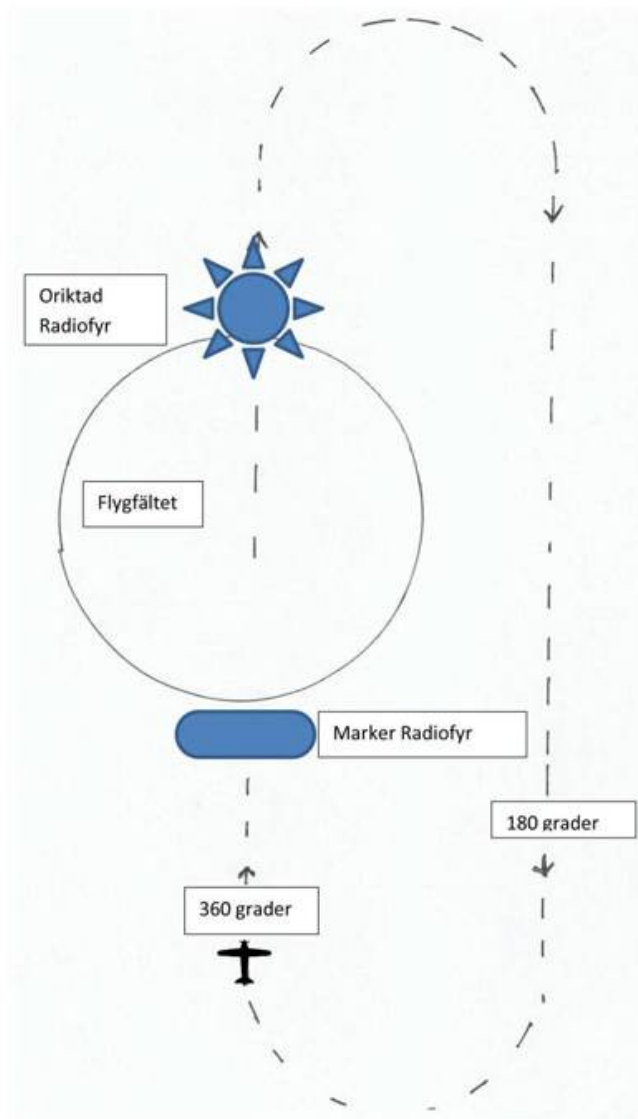
Instrumentet Radio Compass visar riktningen till den oriktade radiofyren. För att komma till radiofyren skall visarnålen peka i mitten som den gör på bilden ovan.

Bilden till höger visar instrumentbrädan där Radiokompassen är det enda radiorelaterade instrumentet. (nedersta raden nr 3 från vänster)

En radiomottagare finns också som enbart tar emot ljudsignaler när flygplanet befinner sig i det blå fältet (nedan) vid Marker Radiofyr.

Bilden visar det flygplan som användes vid den första "blindflygningen". Reservföraren skymtar under övre vingen. Piloten sitter under den runda huven. Diverse antenner skymtar.”

Skiss på principen för den första "blind" landningen med hjälp av radio
 Planet startar på flygfältet strax ovanför den blå Markerfyr sändaren
 Systemet är föregångare till dagens ILS (Instrument Landing System)

En viss skillnad mot dagens typ av instrumentbräder i flygplan. Bild är på Airbus380 där laptop dator är standard. Flygplanet landar gärna automatiskt i de flesta fall men det finns en liten joystick för piloten. (Placerad under borte laptopdatorn)

Piloten James Doolittle blev berömd under WW2 då han ledde den första bombattacken mot Japan 18 April 1942. Med 16 bombplan startade de från ett hangarfartyg med vetskap om att det inte var möjligt att åter landa på fartygen efter uppdraget. Efter bombningen flög alla plan mot Kina för att om möjligt landa där. Samtliga plan utom ett havererade, ett plan landade i södra Ryssland. Besättningarna bestod av 80 man, 3 av besättningen omkom, 8 blev krigsfångar hos japaner, 4 döda i fångenskap, 3 avrättade, 1 död i sjukdom. Bombattacken blev sedan också film: **30 sekunder över Tokyo**.

Lars Hallin

lars.hallin@mbox301.swipnet.se

Alternativa fakta

Vilken betyder mest för oss människor, är det solen eller är det månen?

Svar: Det är månen eftersom den lyser på natten när det är mörkt medan solen bara lyser under dagen och då är det ju ändå ljus.

Ny välklingande kör besökte Radiomuseet

Kören Harmonica från Partille blev en fin bekantskap för åhörarna.

Det klingade verkligen bra i Hugo Hammars sal på Radiomuseet den 18 maj. Lindholmen Big Band har ett varmt, mjukt och rent sound och var väl samstämda med kören Harmonica från Partille. Framförandet blev en njutning för oss åhörare. Radiomuseet som hade annonserat ut konserten bjöd på gratis rundguidning och hade laddat upp med drycker ostfrallor och bakverk inför kvällen till de som ville ha.

Ursprungligen planerades en generalrepetition av Duke Ellingtons Sacred Concert men denna hade krympts ned till 40 minuter vilket verkligen var tråkigt. Antalet besökare var dock inte så stort eftersom konserten sammanföll med årets allra första riktigt varma sommarkväll.

Den höga musikaliska kvaliteten på detta framförande lovar verkligen gott inför framtiden för såväl kören som orkestern.

Anders Ewaldz leder kören

Mer om kören Harmonica kan man läsa här: <https://korenharmonica.wordpress.com/>

Kursverksamheten

Kurs för blivande sändaramatörer

Den pågående kursen närmar sig slutet. Provtagning är planerad till den 15 juni. Preliminärt är det ca tio kursdeltagare, som anmält sig till provtagningen. För dem, som eventuellt inte klarar provet, eller för dem, som vill ha mera genomgång av kursmaterialet innan provet kommer kursen att fortsätta efter sommaren. Datum är ännu inte bestämt.

Sammanfattningsvis kan sägas att kursdeltagarna visat stort intresse för kursen, och de har läst aktivt hemma mellan kurstillfällena.

Bengt Lindberg, SM6BLT

benli@telia.com

070-5984200

Rasberry Pi och Arduinokurser

En kurs gällande Rasberry Pi planeras till hösten. Det kan även bli en ny kurs om Arduino men detaljerna är inte klara ännu.

Lennart Nilsson

odenback@telia.com

Radioreparationskurs

Det har kommit en förfrågan till Radiomuseet om vi planerar en grundläggande reparationskurs på radiomottagare. Åke Kjellin som har hållit i flera sådana kurser ställer sig inte främmande för detta. Vi ber Dig som är intresserad att höra av Dig med önskemål och synpunkter. Får vi tillräckligt många intresserade, exempelvis 5-6 personer, så kan vi planera en sådan kurs till hösten.

Åke Kjellin

akekjellin@hotmail.se

DX-hörnan behöver en ny stol

Detta är en AGA radiomottagare från 1940-talet. Den finns i vår fina DX-hörna. Den är ansluten till en yttre antenn och fungerar alldeles utmärkt bra. Vi önskar att man skulle kunna sitta framför den på en stol från 1940-talet och söka stationer på radion. Radiomuseet saknar en lämplig sådan stol och vi undrar därför om någon läsare kan ha en tidstypisk stol att skänka till museet. Vi tänker oss att den kan likna någon av stolarna på bilden. Om Du har någon så hör gärna av dig.

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Besök Grimeton på Alexandersdagen

Föreningen Alexander hälsar alla besökare välkomna till Alexandersdagen, söndagen den 2 juli 2017, kl 10-16. Vi planerar att genomföra en utsändning med Alexandersonalternatorn SAQ på 17,2 kHz, men då anläggningen är gammal finns det alltid en risk att utsändningen blir inställd med kort varsel. Uppdaterad information om program och tider, kommer att publiceras på vår websida www.alexander.n.se.

Välkommen till Gammelvala i 22-29 juli

Förberedelserna för Gammelvala är i full gång.

Vi behöver hjälp från fredag den 21 till söndag den 30 juli. Utställningen pågår 22 – 29 juli, men så vi ska sätta upp och ta ner allting också. Hör gärna av dig om du har möjlighet att vara med oss någon eller några dagar.

Hoppas vi ses på Gammelvala!

Jeanette Nilsson

jeanette62373@hotmail.com

0300 62373, 0739 959994

Program för hela veckan finner man här:

<http://gammelvala.se/gammelvala/program-2017/>

Kalendarium

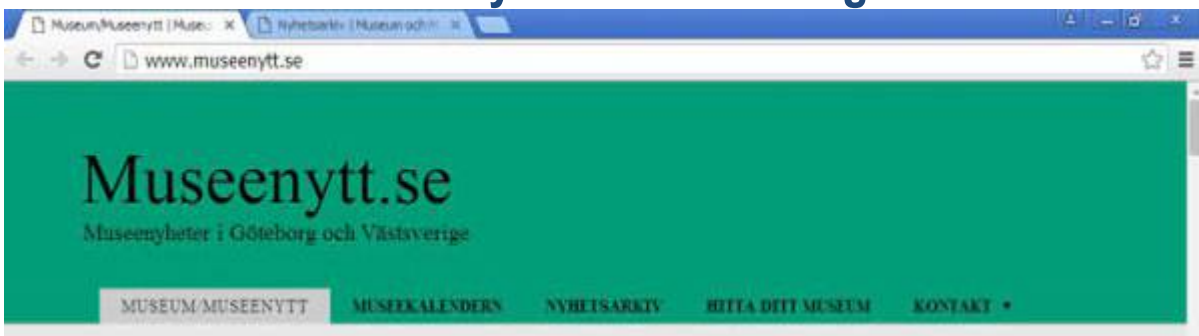
- Vårmöte lördagen den 10 juni kl 12.00. Föredrag av Håkan Lindberg om magnetisk inspelningsteknik
- Alexandersondagen på Grimeton söndagen den 2 juli 10.00-16.00
- Gammelvala 22-29 juli
- Höstmöte med föredrag om grammfonens historia av Göran Björving lördagen den 16 september
- Vintermöte lördagen den 9 december klockan 12.00

Nytt VIP-kort berättigar till rabatterat inträde

Radiomuseet finns presenterat i text och bilder på hemsidan www.turistmal.se som även ger ut detta rabattkort. En besökare som skaffat detta VIP-kort får 20 % rabatt på inträdet till alla sedvårdheter som deltar i detta. Detta gäller f.o.m. i år även för Radiomuseet i Göteborg. Det betyder att de besökande, som kan visa upp detta kort, betalar 40:- i stället för 50:- i inträde till Radiomuseet. Ett VIP-kort berättigar till rabatterat inträde för maximalt 4 personer.

Välkommen till Museenytt från Västsverige

Det finns idag en intressant hemsida med museinyheter från Göteborg och Västsverige som man presenterar så här:

Vi arbetar enbart med museinyheter och sidan är ren informationssida vi har inga kommentarsfält eller liknande och kommer heller inte att ha det.

Adress: www.museenytt.se

Redaktör

Arne Brorsson

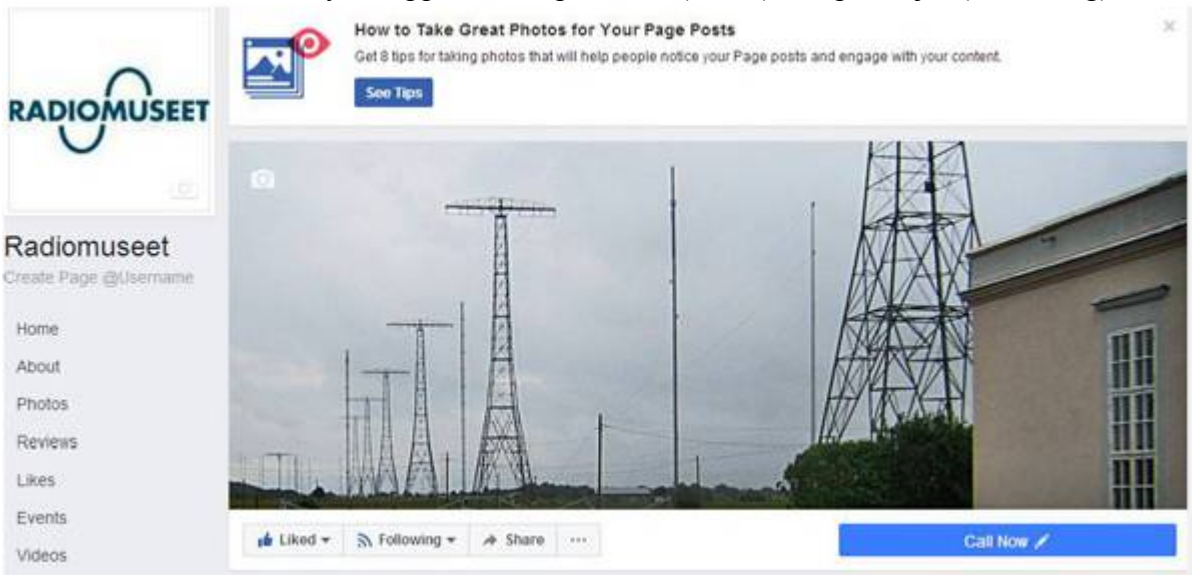
arne.brorsson@live.se

Följ Radiomuseet på Facebook

Via denna länk kommer Du direkt till Radiomuseet:

<http://www.facebook.com/home.php?#/pages/Goteborg-Sweden/Radiomuseet/136495834874?ref=ts>

Under stora bilden som dyker upp – klicka på Gillar (Liked) och på Följer (Following)

Om du vill uppmärksamma din bekantskapskrets på museets facebookside

Klicka på Share (Dela) och skriv gärna en kommentar

Detta dyker då upp på din tidslinje och kan ses av dina vänner

Om vi har ett evenemang, t ex Öppet hus, så dyker det upp ett **inlägg** på museets facebookside.

Klicka på Gilla eller Dela

Då dyker inlägget upp på din tidslinje och dina vänner kan uppmärksamma evenemanget och bli inspirerade att komma.

För mera information kontakta gärna

Jeanette Nilsson
jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård
gjutaren26@gmail.com

Våra "stenkakor" är nu sökbara i databasen

Inte bara radioutrustningar och litteratur går att hitta på Radiomuseets hemsida utan även 78-varvsskivor.

Vi har nu registrerat över 1700 78-varvsskivor.

Dessa kan man söka via Radiomuseets hemsida om man klickar på **Sök i databaserna**. Vi säljer de skivor som vi har dubletter av. Vill man veta vilka de är går man in på

http://maia.premium.se/radiomuseet/web/ext/databaser/skivor_till_salu.html

OBS: Vi sänder inte grammofonskivor per post utan dessa måste avhämtas på Radiomuseet.

Vi lägger inte ut inspelad musik av upphovsrättsliga skäl men den kan avnjutas via vår besöksdator på museet.

Viktor Olsson

viktor.ohlsson@von.pp.se

Hjälp med reparationer

031-428652
0706478042

Bernards Radio & Video
Service & Installation av Hemelektronik
Tekniker
Datorservice

Bangatan 62
41464 Göteborg
Majorna

bernards.radio.video@tele2.se
www.bernardsradiovideo.se

Kållereds Radio och TV Service

Leif Alenäs (medlem)

Gamla Riksvägen 16

428 32 Kållerred

Telefon: 031-795 11 75

0703-98 78 78

e-post: eve.ruch@bredband.net

Utför reparationer på radio och TV. Har även tryckrullar och drivremmar till bandspelare.

Radioreparationer utföres även av

Kawa Rasool

Bangatan 32, 41464 GÖTEBORG
Tel: 031-14 61 00

Elektrolytkondensatorer mm säljes av

LH Musik & Audio AB
Atlasvägen 55, NACKA
08-718 00 16 Öppet 10-15 vardagar
lhmusik@gmail.com

Tryckrullar och drivremmar till bandspelare

Källeredes Radio och TV Service (info se ovan)
se Källeredes Radio

Grammofonnålar, pickuper och mycket annat

Svalander Audio AB
www.svalander.se

Tema Elektronik

Tema Elektroniks butik är belägen på Nordostpassagen 7 i Göteborg, där har den legat alltsedan starten 1983. Under dessa år har vi levererat elektronikkomponenter och alla typer av tillbehör därtill.

Till oss vänder sig företag, skolor, kommun och privatpersoner både via butiken och per postorder. Idag lagerförs 13500 artiklar och hittar du inte vad du söker är du välkommen att kontakta oss - via våra leverantörer har vi tillgång till ett mycket stort antal produkter.

Tema Elektronik Technica AB, Nordostpassagen 7, 413 11 Göteborg
Telefon 031-42 86 90, Telefax 031-42 86 50
E-post: magnus@temaelektronik.se
Öppettider: vardagar 09:00 – 17.00

Hjälp med mediaöverföringar

Radiomuseet har haft som en ambition att kunna hjälpa kunder med att överföra gamla tråd- och bandinspelningar till CD och Videofilmer till DVD. Utrustning för arbetet liksom lokal finns på museet. Tekniskt kunnande finns även det men det saknas någon frivillig kraft, som känner för att engagera sig och satsa tid på den uppgiften.

Samtidigt får vi av och till frågor från besökare om var man kan få hjälp med detta.

Eftersom vi för närvarande inte är beredda att ta på oss uppgiften lämnar vi här namn och adress på ett företag, som verkar ha ambitionen att klara av det mesta t.o.m. överföringar från trädspelare.

BGA Videoproduktion
-Ett familjeföretag sedan 1993

bgafotobutik.se | bgafotocenter.se | Skriv ut | Sök på BGA Video

Frågor & svar | Om oss | Prislista | Butiker | Kontakta | Nöjda kunder | Framkalla bilder

Smalfilm/Super 8 till DVD/USB | Videoband (VHS) till DVD/USB | Diabilder/legativ till DVD/USB | Ljudband till CD/USB

Videoband (VHS) till DVD

Låt oss bevara dina bästa minnen

Vi på BGA Videoproduktion AB är experter på att göra om gamla videoband till DVD eller USB-minnen. Varje år vänder sig tusentals familjer till oss för att få hjälp med sina VHS, Hi8 & miniDV. Gör det du också!

Hur du gör för att anlita oss

Vårt motto är att det ska vara enkelt att göra om sina videoband till DVD eller annat digitalt format. Det enda du behöver göra är att ta med dina filmer till vår närmaste butik. På plats i butiken går vi tillsammans med dig igenom allt du behöver veta. Du får alltid ett kostnadsförslag när du lämnar ditt material till oss. -Hitta närmaste butik-

Ovanlig bandtyp? Inga problem...

Det spelar ingen roll vad du har för typ av videoband. Vi tar emot (nästan) alla format som har funnits på marknaden.

Exempel på format vi hanterar:
8mm, Betacam SP, Betacam SX, Betamax, Digital8, Digital Betacam, DVCAM, HDV, Hi8, miniDV, MPEG IMX, U-matic, Video8, Video 2000, VHS-C, VHS & S-VHS.

Läs mer...

- Beställningsinformation
- Hi8 till DVD & USB
- Räntefri avbetalning

Frågor?

010-10 19 160
Vardagar 9 - 18
Lördagar 9 - 15

Vi som svarar på dina frågor

Besök närmaste butik

- Gävle
- Göteborg
- Jönköping
- Malmö

Hjälp med radioschemor?

Hämta hem inskannade schemor från Radiomuseets hemsida

Serviceinformation från följande tillverkare: Centrum, Luxor, Radiola är nu inskannade och tillgängliga digitalt. Medlemmar i Radiohistoriska Föreningen i Västsverige har full tillgång till informationen via den interna medlemssidan på:

www.radiomuseet.se/medlem

Login hittar Du på ditt medlemskort för 2017.

Om du inte är medlem kan du se hur du blir det via länken nedan.

<http://wordpress.radiomuseet.se/medlemssidan/bli-medlem-i-radiohistoriska-foreningen-i-vastsverige/>

Nils Pihlgren / Lars Quiding / Viktor Ohlsson

Antique Radios

Schematics, Pictures – För medlemmar i Radiomuseum.

www.radiomuseum.org

En bra holländsk hemsida

För den som söker ett radioschema till en radio så finns det en site där man kan ladda ned ett sådant utan kostnad. Det enda man behöver göra är att registrera sig. Siten innehåller kanske inte så många svensktillverkade apparater men desto flera från kontinenten.

<http://www.radiotechniek.nl/>

Museibutiken

Bo Carlsson, som är ansvarig för museibutiken på Radiomuseet finns normalt tillgänglig under eftermiddagar, vardagar. Andra tider kommer affären bara att kunna öppnas om det finns funktionärer som har tid att vara med.

Bo Carlsson

bo.carlsson@bredband2.com

Försäljningen på Radiomuseet

Radiomuseet säljer från sina samlingar apparater som inte är aktuella att ställa ut, liksom rör och komponenter. Radioapparater och instrument till försäljning utannonseras regelbundet i NfR och på Radiomuseets hemsida.

Försäljning sker på två sätt:

På onsdagarna mellan klockan 15 och 19 finns normalt medlemmar som ansvarar för försäljning på plats på Radiomuseet. Dels håller Radioaffären öppen för försäljning av apparater och komponenter, dels brukar de medlemmar som ansvarar för rörförsäljning vara på plats. Medlemmar i Föreningen är välkomna att besöka Radiomuseet vid dessa tillfällen för att handla, men man kan inte kräva att det alltid skall finnas försäljningspersonal på plats. Om du, som är medlem, själv vill leta i komponentförrådet är detta möjligt under de tider då affären har öppet. Kontaktperson är Bo Carlsson. Betalning kan ske med kontanter eller bankkort.

Alla övriga tider tar Radiomuseet endast emot beställningar av apparater, komponenter och rör via mail eller brev, eller undantagsvis på telefon. Dessa beställningar expedieras sedan per post, eller kan avhämtas under ordinarie öppettider. I det senare fallet skall den som beställer ha angivit i beställningen att godset skall avhämtas. Någon från Radiomuseet ringer eller mailar när de beställda varorna är klara för avhämtning. Beställda varor som skall skickas med post skall förskottsbetalas. Varor som avhämtas kan betalas kontant eller med bankkort.

Vad som ovan stadgats rörande medlemmar gäller också för de, som inte är medlemmar i föreningen. Radiomuseet tillämpar differentierade priser för medlemmar och icke medlemmar.

Beställningsadressen är: info@radiomuseet.se

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för julinumret nr 102 är fredagen den 23 juni 2017.

Välkomna med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta, även till de som bor långt borta.

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets faceboksida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare. Adressen är som vanligt:

<http://www.facebook.com/home.php?#/pages/Goteborg-Sweden/Radiomuseet/136495834874?ref=ts>

Jeanette och Matts kan vi nå här:

Jeanette Nilsson

jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård

gjutaren26@gmail.com

Audionen

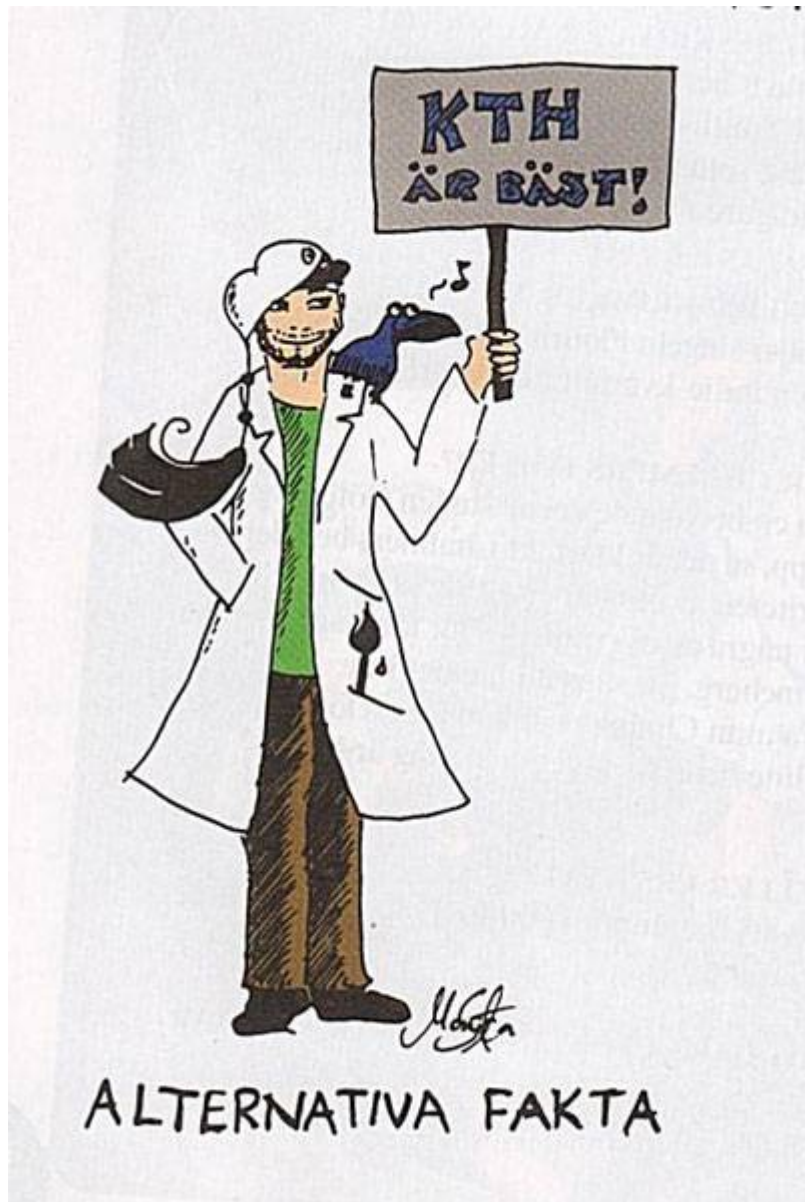
Audionen utkommer med fyra nummer per år och distribueras via e-post i pdf-format på samma sätt som Nyheter från Radiomuseet till samtliga medlemmar som inte speciellt begärt att få Audionen i pappersformat. Detta kan man göra genom att sända ett meddelande till info@radiomuseet.se. De medlemmar som saknar e-postadress får automatiskt Audionen i pappersformat hem till sin brevlåda.

Deadline för Audionen nr 3 / 2017 är 8 augusti.

Sven Persson (Telefon: 0705-83 78 06)

audionen@radiomuseet.se

Kloka ord

Chalmerscortegens program ger här läsaren ett exempel på alternativa fakta. Det begreppet lancerades av Donald Trump och innebär att ingen egentligen kan ha fel och då allra minst han själv!

Lars Lindskog
Redaktör
lars@lalind.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se